

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงสำหรับการศึกษาของประชาชนในภาคเหนือ" มีความนุ่งหมายเพื่อที่จะเปรียบเทียบความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงของประชาชนกับรายการวิทยุกระจายเสียงที่ออกอากาศในภาคเหนือ และศึกษาถึงความต้องการ ความสนใจ ของประชาชนในภาคเหนือเกี่ยวกับการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียง ประโยชน์และความรู้ที่ได้รับจากการรับฟัง รวมทั้งความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดรายการวิทยุกระจายเสียงด้วย ผลของการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์และแนวทางในการจัดครุภัณฑ์รายการวิทยุกระจายเสียง เพื่อสนับสนุนความต้องการของประชาชนและการใช้สื่อมวลชนประโภทวิทยุกระจายเสียง ช่วยในการให้การศึกษากลไกระบบแก่ประชาชน

ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการแบบสอบถามชั้นนำไปสัมภาษณ์ประชาชนในภาคเหนือ นำข้อมูลที่ได้มาหาคำนেลัญนำหน้าของคำตอบ และนำเสนอด้วยในรูปตาราง

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในภาคเหนือ ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 15-60 ปี มีการศึกษาตั้งแต่ชั้นม.3 ลงมา จำนวนประชากรทั้งสิ้น 429 คน ส่วนสถานีวิทยุที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 5 สถานี ซึ่งเป็นจำนวนอยู่ละ 25 ของสถานีวิทยุทั้งหมดในภาคเหนือ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง "ความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของประชาชนในภาคเหนือ" สรุปได้ดังนี้

1. ประชาชนรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงทั้งวัน ตลอดสัปดาห์ โดยเฉพาะใน

ช่วงเวลาเช้า(07.00-9.00 น.) กับตอนบ่าย (16.00-18.00 น.) ถึงตอนค่ำ (20.00น. ขึ้นไป) นั้น รับฟังมาก แต่ในวันอาทิตย์ช่วงเวลาเช้านั้น ชายรับฟังวิทยุมากกว่าหญิง ส่วนในตอนสายหลงรับฟังมากกว่าชาย และจะรับฟังเท่า ๆ กันในตอนเย็นถึงค่ำ (16.00-20.00น.)

2. วิธีการที่ประชาชนเลือกรายการวิทยุกระจายเสียงนั้น ส่วนใหญ่หมุนหากลุ่มไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะพบรายการที่น่าสนใจ ยกเว้นบางรายการที่ฟังติดตอกันมา เมื่อถึงเวลาฯ จะหมุนไปยังรายการนั้นโดยตรง มีบางที่ไม่มีโอกาสเลือกรายการด้วยตนเอง เกิดเป็นท้องฟังตามที่คนอื่นเลือก ซึ่งประเภทหลังนี้มีจำนวนน้อย

3. ในรายการวิทยุกระจายเสียงแต่ละประเภทนั้น ประชาชนรับฟังข่าว ความรู้ และสารคดีมากที่สุด รองลงมาเป็นรายการบันเทิง / ส่วนรายการที่ประชาชนสนใจมากที่สุดคือนักข่าว รายการข่าว โดยเฉพาะข่าวในประเทศไทยและพยากรณ์อากาศ รองลงมากเป็นข่าวทางประเทศไทย และข่าวห้องถูน รายการที่ประชาชนสนใจรองลงมาคือรายการบันเทิง โดยเฉพาะรายการเพลงครุฑ์และเพลงไทยสากล ส่วนรายการสารคดีและความรู้ทาง ฯ นั้น รายการทางการเมืองได้รับความนิยมมาก รองลงมากเป็นรายการเกี่ยวกับสุขภาพและการเกี้ยว กับการประกอบอาชีพ

4. ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงนั้น ให้ความรู้ และความบันเทิง ทำให้เป็นคนทันต่อเทคโนโลยีและสถานะทางสังคม ให้รับคิดรับและขอคิดค้าง ๆ รวมทั้งเป็นเพื่อนแก่แห่งใจ / ดังนั้นประชาชนส่วนใหญ่จึงมีความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงที่ให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพพกสิกรรมและเลี้ยงสัตว์มากที่สุด นอกจากนั้นต้องการรายการข่าวห้องถูน ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาตั้งแต่ มศ. ขึ้นไปนั้น ต้องการรายการพื้นเมืองมากเป็นพิเศษ

5. เวลาที่ประชาชนต้องการให้รายการวิทยุกระจายเสียงที่คนชอบออกอากาศนั้น ให้แก่ช่วงเวลาเช้า (07.00-09.00 น.) กับตอนเย็นถึงหัวค่ำ (16.00-20.00 น.) โดยเฉพาะช่วงหัวค่ำ ต้องการมากที่สุด

6. ลักษณะเนื้อหาของรายการวิทยุกระจายเสียงที่ประชาชนต้องการนั้นจะต้องส่งเสริมความรู้ให้มากที่สุด รองลงมากจะต้องให้ความบันเทิง สอดแทรกคิดรับและขอคิดไว้ด้วย

ความยาวของรายการในควรจะเกิน 1 ชั่วโมง คืออยู่ในช่วง 30 นาทีถึง 1 ชั่วโมง นอกจากนี้การจัดรายการวิทยุกระจายเสียงจะต้องปรับปรุงเนื้อหารายการปรับปรุงเวลา ปรับปรุงการพูดของโฆษณา รวมทั้งปรับปรุงรีบีฟอร์มเนื่องจาก สถานสถานีวิทยุจะต้องปรับปรุงระบบเสียง

7. ประชาชนเห็นว่าควรจะเพิ่มรายการวิทยุกระจายเสียงทุกประเภท ห้องรายการความรู้ ขาวและบันเทิง

8. ปัญหาของประชาชนในการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงนั้น ที่เป็นปัญหามาก ที่สุดคือ คลื่นรบกวนมาก ปัญหารองลงมาคือรายการที่ส่งใจไม่ตรงกับเวลาของ ทำให้ไม่สามารถรับฟังได้

9. คาดประมาณว่าการจัดรายการของสถานีนั้น สอนความต้องการของประชาชนปานกลาง

ขอเสนอแนะ

ตามที่ศูนย์ฯ ได้สำรวจผลทางการวิทยุกระจายเสียง คาดเดาได้แล้วว่า สถานีนี้มีความสามารถ ที่จะ บังคับรับฟังได้ แต่ต้องมีการจัดการ จัดการวิจัยเรื่อง "ความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงสำหรับการศึกษาของประชาชนในภาคเหนือ" ผู้วิจัยมีขอเสนอแนะดังนี้

1. การจัดรายการวิทยุกระจายเสียง ผู้จัดรายการควรคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ฟัง ควรเป็นรายการที่กระตับความรู้ ความเข้าใจ ยกระดับคุณภาพของชีวิต การประกอบอาชีพ สำหรับในรายการบันเทิง ควรสอดแทรกความรู้บางอย่างเข้าไป อันจะทำให้ผู้ฟังได้รับความรู้ โดยที่มิได้ตั้งใจ / ผู้จัดรายการควรคำนึงถึง หลักวิชาในการจัดรายการ และควรขอคำแนะนำ จากหน่วยงาน หรือบุคคลที่มีความสามารถด้านภาษาอย่างที่เกี่ยวกับเนื้อหาของรายการนั้น

2. ผู้จัดรายการวิทยุกระจายเสียงควรเพิ่มรายการที่จะให้ความรู้โดยตรงกับประชาชน ซึ่งได้แก่รายการวิทยาการใหม่ ๆ นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่ใช้ในการประกอบอาชีพ การส่งเสริม วัฒนธรรม ภาษาและวรรณคดี สังคมศึกษา เพื่อให้การศึกษาตลอดชีพแก่ประชาชน นอกจากนั้น รายการควรคำนึงถึงผู้ฟังเฉพาะกลุ่ม เช่นผู้สูงอายุ แม่บ้าน และเยาวชน รายการบันเทิงควร

ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ รายการทางศูนย์ฯจะนำมาใช้ประโยชน์กับชีวิตประจำวันได้

๓. ทางราชการจะได้จัดตั้งศูนย์ผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของประชาชนขึ้น มีหน้าที่ผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อใช้ในการให้การศึกษาก่อนระบบโรงเรียนแก่ประชาชน/ โคงมีผู้เชี่ยวชาญในการรายการ เป็นผู้ทำการผลิต รายการเหล่านี้ควรจะได้แจกจ่ายไปยังสถานีวิทยุทั่วประเทศ เพื่อนำออกอากาศสำหรับประชาชนในทองถิน

๔. ควรจัดสร้างขยายวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของประชาชนขึ้น สถานีวิทยุที่อยู่ในชัยนัจจะได้รับรายการวิทยุกระจายเสียงมาจากศูนย์ผลิตรายการ และจึงนำออกอากาศให้ประชาชนรับฟังตามเวลาที่ศูนย์กำหนด ล้วนเวลาระบบที่เหลือนี้เป็นเวลาที่สถานีจะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อทั่งคืนของตน

๕. สถานีวิทยุควรมีเครื่องควบคุมความดันแบบสัตหิมิพสูง เพื่อกวนคุณไม่ให้คลื่นรบกวนสถานีที่มีความถี่ใกล้เคียงกัน และคราวเดียวกันก็สามารถสั่งให้สูงขึ้น เพื่อตัดปัญหาการรับฟังของประชาชนให้รับฟังได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ก็อาจแนะนำให้ประชาชนใช้สายอากาศเกือกรับ เพื่อผลการรับฟัง

ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยต่อไป

๑. การเก็บข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์และให้ตอบแบบสอบถาม ควรใช้เวลาในการทำความคุ้นเคยกับตัวอย่างประชากรบ้าง เพื่อช่วยให้ตัวอย่างประชากรมองเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย อันจะเป็นผลให้ข้อมูลที่ได้รับ เป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้มากยิ่งขึ้น

๒. ควรประเมินค่าของภาระทางการใช้ภาษาในแบบสอบถาม เพราะภาษาที่ยากและแบบสอบถามที่ภาษาเกินไปจะทำให้ผู้ตอบกิจกรรมเบื้องหนาไปไม่มีความจริงใจในการตอบ อันจะทำให้ข้อมูลที่ได้รับไม่น่าเชื่อถือ

๓. ความมีการวิจัยเพื่อจัดตั้ง "ศูนย์บริการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของประชาชน" มีหน้าที่ผลิตรายการการวิทยุเพื่อให้การศึกษานอกระบบโรงเรียนแก่ประชาชน ศูนย์จะเป็นประโยชน์อย่างมากในสังคมที่จะทำให้สถานวิทยุได้รับรายการที่ดี มีคุณภาพอยู่ท้อง

ศูนย์วิทยุทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย